

■ В.Л. НІКІФОРОВ, завідувач Музиківської дільниці ветеринарної медицини Білозерського району Херсонської обл.

ЯК ГОТУВАТИСЯ ДО ВИПАСУ

Наближається період випасу корів, проте не всі знають, що до нього треба як слід підготуватися. Насамперед потрібно підготувати корову, потім – пасовище й пастуха.

Корову треба помити, почистити, обрізати гострі кінчики рогів, щоб вона не могла травмувати інших тварин, почистити й обрізати ратиці, щоб надалі на них не було тріщин.

Проінспекуйте пасовище на предмет сторонніх предметів, особливо гострих і ріжучих, поліетиленових пакетів і пляшок. Дізнайтеся, чи не проводили поряд із пасовищем обприскування отрутохімікатами.

Щодо пастухів, то вони мають бути досвідченими й уміти надати першу допомогу тварині на пасовищі. При них має бути ветеринарна сумка з набором лікувальних засобів: молочною кислотою, настоянкою чемериці, глауберовою сіллю тощо. Як застосовувати ці та інші препарати, пастухи мають чітко знати.

Худобу привчайте до пасовища поступово. Якщо тварину не привчити до свіжої трави, то при випасанні, особливо після дощу, в неї може трапитися здуття передшлунків. Це захворювання трапляється й тоді, коли корова натрапить на

велику кількість їжі, яка легко зброджується в шлунку – зіпсовані зернобобові, технічні або зелені корми, бурякова гичка, конюшина, ріпак. Тварина починає задихатися, падає і може загинути.

Прив'яжіть хвору корову так, щоб її передні кінцівки стояли вище від задніх, і кулаками енергійно масажуйте лівий бік черева, періодично обливаючи тварину холодною водою.

У разі відсутності медикаментів можна насипати в пляшку 100 г кухонної або глауберової солі, залити водою і, збовтавши до розчинення, дати тварині випити, продовжуючи інтенсивно розминати їй лівий бік. Якщо через 15 хв стан корови не поліпшиться, їй дають напитися води з йодом: одну столову ложку на 0,5 л води. Допомагає «пацієнці» та-

кож випоювання 3–4 л вапняної води. Крім того, щоб припинити бродильні процеси в передшлунках, дають 2–3 л свіжовидоєного молока або розчин деревного попелу: 300–400 г розмішати у 4 л води й процідити через мішковину.

Солі – не сім пудів. Худобі слід давати сіль і воду. Проте сіль до годівниці додають поступово й щодня, оскільки її надходження в надмірній кількості за певний проміжок часу може призвести до неприємних наслідків. Дехто кладе сільлизунець. Воно нібито й непогано, але, щоб тварина забезпечила свій організм достатньою кількістю солі, вона має злизати весь язик. Тож у годівниці краще давати розсіпну сіль, але (ще раз застерігаю!) слід починати з малих доз. ☺

■ М.В. ТРИГУБ, завідувач Карильської дільничної лікарні ветеринарної медицини Коропського району Чернігівської обл.

ПОДВІЙНА ЗАКУПОРКА СТРАВОХОДУ

Цей випадок трапився на Карильській дільниці ветеринарної медицини Коропського району.

Якось по допомогу звернувся власник корови. Чоловік схвилювано розповів, що його корівчина вдавилася картоплиною.

Прибувши на місце, побачили, що в тварини з ротової порожнини витікає слина, вона хвилюється, а рубець поступово здувається. Під час пальпації шиї у верхній частині стравоходу було виявлено стороннє тіло. За допомогою зонда Хохлова його витягли назовні. Це була чимала картоплина.

Проте здуття рубця після видалення картоплини чомусь не припинялося, а й далі наростало. Тварина ставала схожою на м'яч. Заливши в ротіву порожнину 0,5 літра води, з подивом помітили, що через 20–40 секунд вона вилилася назад. Ще раз оглянувши тварину, виявили, що нижня частина стравоходу закупорена іншою картоплиною. Вирішили проштовхнути стороннє тіло в рубець. У ротіву порожнину залили 200 мг олії і з допомогою зонда проштовхнули картоплину в рубець. Він став скорочуватись і через якийсь час тварина почала приймати їжу.

Ось такий випадок із подвійною закупоркою стравоходу корови двома картоплинами трапився в моїй практиці. ☺